Centrale Commissie Dierproeven

Niet-technische samenvatting 2016450

1 Algemene gegevens

1.1	Titel van het project	Het onderzoeken van gezondheidsondersteunende additieven en voerstrategieën bij pluimvee.
1.2	Looptijd van het project	5 jaar
1.3	Trefwoorden (maximaal 5)	Voeradditief, voerstrategie, pluimvee, gezondheid

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.

U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.

- ☐ Fundamenteel onderzoek
- X Translationeel of toegepast onderzoek
- Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
- ☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
- ☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
- ☐ Hoger onderwijs of opleiding
- ☐ Forensisch onderzoek
- ☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)

Om pluimvee gezond te houden (vanuit welzijnsoogpunt) en efficiënt te laten produceren (vanuit milieuoogpunt en bedrijfseconomisch oogpunt), is voeding een belangrijke factor. Door het toepassen van additieven en specifieke voerstrategieën kan de darmgezondheid van het dier ondersteund worden. Voorbeelden van additieven zijn enzymen, probiotica, prebiotica en kruiden. Voerstrategieën hebben te maken met de keuze voor bepaalde grondstoffen (bijv. mais of tarwe), de samenstelling (zoals energie en eiwit) of andere kenmerken (zoals deeltjesgrootte van de granen en hardheid van de brokjes).

Effecten van additieven en voerstrategieën op de gezondheid worden in de praktijk meestal afgelezen aan de prestaties (bijv. groei of eiproductie) van een grote groep dieren. Dit geeft echter geen inzicht in het werkingsmechanisme. Om daar meer kennis over op te doen, is het nodig om metingen te doen in bijvoorbeeld bloed, weefsels of darminhoud. Dit project

		is gericht op gezondheidsbevordering/ - ondersteuning van pluimvee onder praktijkomstandigheden door middel van additieven en voerstrategieën. De verkregen wetenschappelijke onderbouwing zal vertaald worden naar toepassing in de praktijk. Het project wordt uitgevoerd met diverse soorten pluimvee die onder (semi-) praktijkomstandigheden worden gehouden.
3.2	Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	De resultaten van dit project geven inzicht in de manier waarop additieven en voermaatregelen bijdragen aan de (darm)gezondheid van pluimvee. Dit komt niet alleen het welzijn ten goede, maar kan ook helpen om het aantal diergeneeskundige behandelingen met antibiotica te verminderen.
3.3	Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Binnen de looptijd van het project (5 jaar) worden naar schatting 22.800 vleeskuikens (6 weken), 7200 jonge kalkoenen (6 weken), 10.800 leghennen (tot max. 80 weken), 720 opfokhennen of moederdieren (tot max. 80 weken) en 900 vleeskalkoenen (16 à 21 weken) gebruikt.
3.4	Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	De negatieve gevolgen voor het dierwelzijn bestaan uit het nemen van bloedmonsters en/of weefselmonsters, dierweging en het (indien nodig) aanbrengen van een vleugeltag. Voor het nemen van weefselmonsters wordt het dier geëuthanaseerd.
3.5	Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	Alle dierproeven in dit project worden ingedeeld in de categorie licht ongerief.
3.6	Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	Alleen dieren waar weefsels van verzameld worden voor onderzoek, worden geëuthanaseerd. De overige dieren verlaten het bedrijf volgens de reguliere praktijk.

4 Drie V's

4.1	**Vervanging** Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Het is de bedoeling om de effectiviteit van additieven en voerstrategieën te onderzoeken bij het dier waarvoor het bedoeld is en onder omstandigheden die de praktijk zoveel mogelijk benaderen. Hoewel additieven in een voortraject al wel met laboratoriumtechnieken onderzocht kunnen worden, is het voor de uiteindelijke toepassing in de praktijk nodig om ze in het doeldier te onderzoeken. Voerstrategieën kunnen technisch niet in een laboratorium onderzocht worden. Ook het feit dat vleeskuikens, leghennen en kalkoenen heel andere eisen stellen aan hun voer, maakt dat het nodig is om dit project in het doeldier uit te voeren en niet in een andere diersoort.
4.2	**Vermindering** Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	De benodigde aantallen dieren worden met statistische modellen berekend en er wordt gewerkt met het minimaal benodigde aantal dieren. Daarnaast wordt waar mogelijk hetzelfde dier gebruikt voor zowel bloed- als weefselmonsters. Bovendien wordt waar mogelijk hetzelfde monster gebruikt voor meerdere analyses.

4.3	**Verfijning** Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.	Het doeldier is pluimvee (vleeskuikens, leghennen, kalkoenen). Het ongerief wordt zoveel mogelijk beperkt door de keuze voor het soort monsters zo goed mogelijk af te stemmen op het verwachte werkingsmechanisme van het additief of de voerstrategie.
	Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.	Alle handelingen worden uitgevoerd door medewerkers die veel ervaring hebben met het hanteren van pluimvee en daarvoor getraind en gekwalificeerd zijn.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum	17 augustus 2016
Beoordeling achteraf	Nee
Andere opmerkingen	Nee